

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків

Поодинокі тиски по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперника. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Режлямації неопечатані вільні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
15 кр. від стрічки.

Справа турецько-грецька.

Подорож гр. Голуховського до Франції має мабуть важнішу причину, ніж відвідане своєї родини в сірчаных купелях під Богезами. Гр. Голуховський має стрінутись в незвіданім доси місці з міністром справ заграничних, п. Ганото, а предметом наради мабуть буде справа турецько-грецька, що мимо гармонійного концерту європейського безнастанно розстроює ся. Що розстрій якийсь заволодів на конференціях амбасадорів європейських, сего можна було догадувати ся по пинявості переговорів. Нині однакж кинула спорий луч світла на причини сеї пинявості відповідь міністра справ заграничних Франції, п. Ганото, на інтерпеляцію, поставлену ще перед тижнем в парламенті французьким послом Боером.

Посол сей, охотник грецький на полях тесалійських, поставив до правительства інтерпеляцію в справі переговорів і зажадав пояснень. Притім не здержав ся інтерпелянт від острійшої критики політики Франції на сході, жадав більшої рішучості супроти Туреччини, проєктував прилучення Крети до Греції, пригадав різні вірменські і засудив Туреччину на смерть яко державу, що від віків здержує розвій образованности на цілм сході. Європа повинна правити ся симпатіями лише в користь християн турецьких. Боєр мотивував свою інтерпеляцію двігодинною річю і спонукав других послів до слова, котрі рівнож острій критиці піддали політику Франції на сході, домагаючись як Боєр більше рішучого виступлення проти Туреччини і прилучення Крети до Греції.

По добрім тиждні проговорив Ганото. Але відповідь его (17-го липня) була так неясна, вимінаюча, а навіть загадочна, що сталась нині предметом поважного розбору в прасі європейській. Ганото сказав, що він рад би бачити Крету автономною; що він рад би справедливо розмежити Туреччину від Греції в Тесалії; що він радо жєлає

собі прискорення мира, але Франція не може сама о тім рішати. Там мають свої інтереси і другі держави європейські. Франція прилучила ся до спільної акції. Її вплив на сході не упав. Християнам жєне ся безпечно в Туреччині (?). Франція хоче удержати на сході status quo і заступати ідеї справедливости і людяности (?). В тім напрямі поступають всі держави європейські. Війну повело ся обмежити, а Крету взяти немов в застав. Хто спиноє переговори, годі докладно сказати. З кожним днем видний поступ (?). Справа відшкодовань воєнних майже покінчена. Регуляція границь туй-туй буде порішена. Легко критикувати, але треба мати на оці загал питань на сході. Концертові європейському повело ся удержати мир, а нині старає ся він наклонити Туреччину до умірености. Тому і надіє ся правительство, що палата одобрить політику кабінету французького на сході.

Неясна відповідь міністра Ганото спонукала пос. Гоблета до ще острійшого виступу проти правительства і заміту, що Франція віднесла ся до Греції несправедливо, спинивши акцію воєнну єї фльоти, та що ціла політика кабінету довела до того, що тепер Німеччина скріпила своє становище і вплив на сході. Справа кретьська не полагоджена а про реформи в Туреччині і луна пропала.

Президент кабінету, Мелін, взяв вправді свого товариша Ганото-а в оборону, але і ся оборона не прояснила справи. Греція сама перед собою провинила ся — сказав Мелін — не послухавши добрих рад Європи, а вдавши ся в нерівний бій. Як би ми схотіли були проявити наші симпатії для Греції, як сего домагає ся пос. Гобле, то треба було просто виповісти Туреччині війну, а за Туреччиною були би ми подибали державу нам всім звісну (Росію). Правительство пішло проте разом з другими державами і замість стати сторонником, заняло становище роз'ємника. Така політика була щаслива. Инакше могло

прийти до європейської війни. Мир є правдоподібний. Як концерт європейський удержить ся і по заключеню мира, то тоді настане час, взяти ся за потрібні реформи в Туреччині. Заяву обох міністрів прийняла палата 334 голосами проти 114 до відомости.

Отся обставина, що мир турецько-грецький по словам Меліна лише «правдоподібний» а не певний, спонукає імовірно гр. Голуховського до стрічи з Ганотом. Стріча та тим конечнійша, що Греція втратила через проволоку переговорів всі свої доходи і плоди в Тесалії, а з других країв турецьких, іменно з Старої Сербії, надходять досить тривожні вісти про чинний фанатизм Арнаутів супроти християн. Порта може буде вдячною Франції за єї невідразне становище в справі мира, але Європа може підозрівати Францію о якусь окрему та дуже податливу політику на сході і то як-раз в хвили, коли другі держави в письмах монархів до султана виступили зовсім рішучо та домагали ся покінчення переговорів та полекший для Греції. Може бути, що Туреччина і без Франції змякне супротив конференції амбасадорів, тим більше, що цар Никола вислав вже друге категоричне письмо до султана. Але на кожний случай Австрія яко найбільше інтересована держава на сході мусить докладно знати, чи Ганото говорив лише яко чемний Француз, чи може за чемністю криє ся який-небудь сепаратистичний намір в політиці східній?

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*

Як би то виглядало в будучій державі соціалістичній?

(Дальше).

Ми подали статтю саскої часописи робітничої про подружжє і родину в соціалістичній дер-

*) Див. Ч. 153.

4

Забавка не до забави.

Евгена Мандичевского.

(Дальше.)

Пані дому перепросила гостей, що мусить вийти до кухні, а пан Костантин, глянувши на ню, подумав: я того давно хотів. Він все був щирий, і говорив далше:

— Завидую того щастя, навіть такому за-
видую, що може снити, що незабавом і він знай-
де щастє!...

І я сню о тім!

— Що ви говорите! — Молода вдова ба-
вила ся кокардкою при рукаві.

— Так, я можу о тім снити, від коли я
побачив одну паню.

— Так?

— Ах, ласкава пані! По що бавити ся не-
певними двозначниками. На жаль снів моїх не
можу в дійстність обернути, бо се може тільки
та, о котрій сню цілими днями — ночами; а
колиби єї слово мало мої сні розвіяти і зроби-
ти мене нещасливим, то волю таким бути, як

жити з дня на день в непевности! І тому, ска-
жу щиро, се Ви єсьте, пані, в котрій руках моя
судьба!

Він хотів взяти Ольгу за руку, але не уда-
лось єму, бо вона закрила паленіюче лице.

— Ви мене доперва в друге бачите, —
сказала.

— Оден, перший раз вистарчив, щоби в
моім серцю зіставити незатерті сліди.

— За оден раз? — задивувала ся Оля.

— Се питанє, ласкава пані, доводить, як
мало ви знали до тепер правдиву любов, се
чєство, котре нас відразу розпалює, і кличе з
нашого серця до розуму: тій мусиш цілковито
віддати ся — до неї виключно мусиш нале-
жати.

Константин держав Олю за ліву руку, і
старав ся поглянути в єї очі, і проникнути
єї зір.

Ольга зітхнула. — О, колиб мій Ярослав
се почув і побачив, сердечно мусівби сьмія-
ти ся!

— Сьміяти ся?!

— Певно. Подумайте тільки, шептала Оля
схилившись до Константина, щоби хто не під-

слухав, він мене уважав забавкою і більше
нічого.

— А! А!

— Цілком певно, і остерігав мене перед
людьми, котріби мене уважали чимсь лучшим.

— Шаную память Вашого чоловіка покій-
ного, але мушу сказати, що був гіршим від най-
дикшого Індіянина.

— Від найдикшого Індіянина?

— Так, від найдикшого Індіянина. Такий
дикун жадає в дикім єгоїзмі, щоби єго жінка
разом з ним згоріла — а Ваш чоловік жадав
іншої жертви: він хотів, щоби Ви жили самі, і
єго тільки оплакували. Але жарт жартом. Ваш
чоловік не любив Вас, і тому не міг Вас зро-
зуміти, тому не умів Вас оцінити, що Ви для
него нічим, або мало чим були, Ви, що одним
поглядом запалюєте любов в серцях мужчин!

Вдова покрутила головою. — Бачите —
зачала говорити, коли за дверми задзвонили
склянки.

— Ми ще о тім поговоримо, дорога сусі-
до, — сказав пан Константин.

З того часу молода вдова частійше за-
сцувала до дому приятельки, а коли одного

жаві. Чи ж се не сором говорити людям такі річч, глумувати з сьвятої, повної саможертви материнської любові і просто з болотом змісити подружжя! Але для тих людей нема нічого сьвятого, і тому треба виповісти війну теперішньому ладові, щоби люди могли безкарно уживати змислових розкошій! На жаль і тепер вже є такі дівчата, що закладають «подружжя на пробу» (жиють на віру). По думці соціалістичних провирів булюб се похвально так устроїти вихованє дїтїй, щоби хирні діти задалегідь вимерали. Так як би мати не любила так само хирної дитини, як і здорової! Власть батьківська над дітьми має устати, щоби були енергїчні і самостійні характери. Вже й тепер є діти виховувані в таких інститутах без впливу родини: се діти в закладах сиріт і в захоронках. Але чи звідтам багато повиходило енергїчних і самостійних людей? Коли ж з ними заговорити про щасливі дитячі літа, тоді захмарить ся їх чоло і можна почути все жалі: «Ой я не мав батьківщини, не мав рідного дому!» Челядник іде в сьвіт, щоби чогось навчитися, а з єго переписки з родиною видно все банованє за домом, бо він чує, що «всюди добре а дома найліпше!»

Соціалдемократи так жалують ся на конкуренцію жіночої і дитячої роботи, а тут «Саска робітнича часопись» хоче жінки відтягнути від домашнього господарства а діти чим скорше відшколи, щоби їх заправити до фабрики. Як се згоджує ся одно з другим?

Коли ж би хто запевняв, що погляди Саскої робітничої часописи не є міродайні, то відсилаємо такого до книжки Бебля «Die Frau», де все те розведено ще ширше і виразнійше. Бебель пише: «Кожда народжена дитина, все одно хлопець чи дівчина, є для суспільности бажаним приростом, позаяк суспільність бачить в ній можливість дальшого свого істнованя, свого власного розвитку. Тимто вважає суспільність се своїм обовязком, дбати після сил своїх про нового свого члена. Мати і дитина мають бути для того уміщені в окремих клініках, у вигідній хаті з приємним оточенням і бачною опікою. Сего не можуть мати у власній хаті, бо тут нема ніякої опіки, бо слуга відійшла, або єї нема, для того треба їх умістити в інституції, де подумано про таку опіку. Виправді в будуччині не буде подружжя, але за те будуть люди парувати ся з наклонности».

Спиталиб ми такого чоловіка, що оженив ся з наклонности з своєю жінкою, чи саме в таких важких хвилях пустив би він єї від себе, або чи жінка, що дійсно любить свого чоловіка, в таку годину розлучала би ся з чоловіком! Власне в таких хвилях подружжя є нероздільне. Очевидно Бебель нічого не знає про се; єму мабуть зовсім чужі є розуміння про любов подружжя, любов дїтїй; за те можна з єго діл догадувати ся, що має сильні змислові похоти, котрі вельми змінчиві.

Скоро дитина відлучена, віддають єї до иньшого закладу, а деж подіє ся мати? — вжеж не верне до своєї пустої хати, щоб там роздумувати, над тим, як чужі люди будуть обходити

добра сусідка станула з дзвінками склянками в порозі запитала:

— Чи можу паньству пожелати добра і щастя?

Молода пара, коли їх так назвати можна, бо вже не грїшила першою молодістю, прийняла бажанє, а коли Ольга скинула жалобу, контрактом записала свій маєток Константинови, хотїй многі того не похваляли, знаючи сего гуляку.

Ольга здивована прийняла ріжні, такі і подібні вістки до відомости, котрі перше не доходили до єї ушій.

Одного разу сидів Константин з Ольгою на каналі. — Дорога, — сказав і погладив єї гривку, — не гнівай ся! То правда, що до тепер я не ускладав собі нічого, і не визнавав того перед тобою, щоби ріжниця маєтку не була нам перешкодою сполученя. Коли се уважавш обманьством, то любов моя винагородить тобі за те. Грїш не злучив нас, грїш не розлучить нас. Чи ти може иньшої гадки? Ще час!

Пощілунок заступив відповідь.

Минув день вінчаня, день тоастів, желань і иньших етикетальностей. Молоді лишили ся самі.

ся з єї безпомічною дитиною. Чи ж така мати може бути щаслива? Такими жорстокими родичами можуть хіба бути Бебель і жінка, але укого ще є іскра любові, сей нїяк на щось подібного не згодить ся. Житє єсть чимсь иньшим як змисловим упоєнем, або нагінкою за змисловими розкошами.

Вже з морального становища треба конечно виступити против погляду Бебля на «подружжя на пробу». Хоч децо є в тім правди, що Бебель говорить про нинішнє подружжя, то всеж таки трудно з ним погодити ся, щоби нарід мав морально двинути ся житєм на віру, як він учить. Навпаки можна на певно сказати, що нарід через таку розпусту, яку завело би житє на віру, зовсім підупав би і пронав би.

Бебель радо покликуює ся в своїй книжці «Die Frau» на Спартанців. Але они зовсім инакше думали про подружжя, як він. Житя на віру і такого иньшого, як учить Бебель, не було у них. Бебель і товариші не мають ані крихти в собі спартанського, бо Спартанці уважали загальну рівність яко загальну хибу. Лікурґ, відповів одному, що бажав завести демократичну рівність всіх: Заведи передовсім таку рівність у себе дома! Не дорікаємо соціалній демократії задля того, що она домагає ся ліпшого устрою державного, але задля того, що она хоче довести до сеї поправи супротивними і несправедливими способами.

Головною хибкою соціальної демократії остане все і по всі часи то, що она не числить ся з людьми, які они є і були, а допускає, що люди будуть ліпші, зовсім иньші як теперішні. Чи в далекій будуччині люди справді на стілько можуть змінити ся, щоби могли здійснити соціалїзм будучої держави, сего не знаємо; але се річ певна, що в історичних часах наші предки і иньші культурні народи, Вавилонці, Греки, Римляни і ин. фізично і морально були нам в сущности зближені. Навіть християнство, та найбільша сила против грїха, ніколи не гляділа на людей инакше як на грїшні сотворіння. Одна соціална демократія осьміляє ся учить: Не буде вже грїшних людей, скоро лише переведемо свою програму. Тимчасом покусї до грїха все будуть повторяти ся, і люди все будуть грїшити. Задля того не можемо увірити в соціалнодемократичну державу будуччини. Підбурюванє соціалдемократів не усовернить людей морально, щоби були зрілими для такої держави. А також наука Бебля про житє на віру було би головною перепоною в переведеню цілої програми соціалдемократичної; позаяк злочини з зависти множилиб ся страшенно наслідком неморальности і розпусти. Ся іменно обставина не дозволилаб Беблеви знести карні доми, або може він хоче тих злочинців віддати до дому божевільних?

Далі буде.

Вісти політичні.

В справі цілейської каже «N. W. Tagblatt», що усьлівє, під яким мали би Словінці одержати якусь нову гімназію в Стирії, т. є: «порозумінє

Константин пригорнув Ольгу до свого серця, і витягнув ненарочно шовковий шнурочок, на котрім висїла сільветка з образцем покійного Ярослава.

— На будучє мій образ тут носити, — сказав, — виїми той і дай єго мені.

Виняла, а образець упав на землю. Константин схилив ся, підняв, і вложив до кешені.

Ольга булаби хибань без серця, без чувства, колиб була се зробила байдужно. На єї бровах зависли дві слюзи.

— Чогож заслезили ся твої очі? — спитав чоловік. — Чи ж більше цїниш собі пам'ять померішого, як мене? Гадав я, що на більші вглядї заслужив з твоєї сторони.

— Бідний, нещасливий Юрку! — заводила Ольга. — Але добре тобі так! За мало ти цїнив моє серце, щоб мїг в нїм займати перше місце. — Мій другий чоловік приобіцяв мені більше.

— І певно дотримає своїх обітниць, — докинув Константин, пригорнувши жінку до свого боку.

Далі буде.

обох народів» є дуже невизначне, позаяк Словінці будуть опирати ся при Цілей. «Deutsche Ztg.» вважає закритє гімназії цілейської лише за половечне средство зі сторони правительства і жадає, щоби словінські ученики закритої гімназії розійшлись по гімназіях словінських в Країні і Марбурзі. Ілюстрований «Wiener Extrablatt» чудуєсь тїй незвичайній прояві, що коалїційне міністерство, в котрім сидїли такі Німці як Пленер і Вурмбранд, заснованєм гімназії в Цілей вбило клин словінський в тіло німецьке, а теперішній кабінет Бадєного (в часті славянський) як-раз сей болючий клин витягнуло з тіла німецького. «Vaterland» думає, що правительство закритєм гімназії в Цілей зробило крок назад і додає: По часті самі Словінці виноваті, що так стало ся, бо в часі голосованя над сею рубрикою бюджету бракувало в палаті і кількох словінських послів. Намірена правительством провізорія має мабуть на ціли, заснувати при німецькій гімназії в Цілей паралельні словінські класи, чого за часів коалїції домагали ся самі Словінці, а від чого відступив міністер Мадейський з огляду на протестуючу лївицю німецьку. Що правительство подало ся назад, випливає з того, що оно всю справу зробило зависимою від спорючих сторін, а саме не висказало своєї становиски. Се поданє ся взад не принесе хїсна правительству. Обструкція не змякне, а більшість парламентарна дуже занепокоїть ся. «Przegląd» львівський не велить ані до справи цілейської ані до цілейської навязувати великого значіння і кінчить свої виводи радістю над фактом, що бар. Гавч заснованє нової гімназії словінської зробив зависимим від порозуміння обох народів в Стирії. Хвилево забув галицький автономіст на шовінізм націоналів німецьких в Стирії і не хоче розуміти, що таке усьлівє рівняє ся простій неґації чейже оправданої потреби дидактичної із сторони Словінців. «Przegląd» взагалі починає кокетувати з Німцями. Хто за ним стоїть? — він сам знає се найлучше.

Чехи на Мораві надіють ся одержати в найближшій часі окрему раду господарску. Виділ краєвий під проводом заступника маршалка краєвого, дра Промбера ухвалив вже проєкт статута для сеї ради. Тількож з другої сторони доносять, що др. Промбер, не годячи ся з теперішньою політикою Німців, зложив провід «німецького союзу» в Бернї, а єго місце має зайняти пос. найтичанський, Фукс, котрий держить кріпко з Шенерером. Сей послїдний заходить ся тепер коло організації паннімецького сторонництва на Мораві і в тїй ціли прибуде небавом до Цвітави моравської на віче. Факт сей має вагу о стілько, що доси моравські Німці вибирали ще заєдно «поступовців» до законодавчих тіл, котрі бажали найти якийсь modus vivendi з Чехами моравськими. Душею такої акції був доси бар. Хлюмецький. Тепер видко значінє Хлюмецького гине, а впливи Шенерера ростуть.

Проти обструкції в угорській соїмі хоче собі бар. Банфі тим порадити, що засідання палати посольської будуть на будучє відбувати ся не від 10 до 2 години, але аж до 3.

Аґраристи німецькі домагають ся, щоби для піднесеня цїн збіжжя місцевого правительство видало заборону збіжжя заграничного.

Справа турецька. До Парижа доносять, що амбасадори європейські звірили собі вже ті короводи, які з ними виправляє Туреччина. Коли приміром на порядку деннім була справа тесалійська, то султан велів своїм делеґатам домагати ся передовсім порішеня автономії Крети, а притім заявив желанє, побільшити війська турецькі на Креті. Але рівночасно приходить також вість, ще вже тепер переговори мирові пійдуть вперед, бо султан увірив в солідарність держав європейських. Друге письмо царя до султана має бути дуже рішуче.

Арнавти турецькі в повіті «Косове поле» допускають ся неімовірних жорстокостей супроти тамошних християн. «Pol. Correspondenz» одержує з Білгороду цілий спис рабунків, насилуваня, розбоїв і неволеня, яких допустили ся арнави в часі війни турецько-грецької і тепер в часі мирових переговорів. Якийсь Галп з Прокуля прогнав просто Сербина Ніколіча з господарства єго. Арнави Байрам і Біняк в Радевачі наложили на кожду християнську хату в селі Гораздїці контрибуцію по 150 франків. Якийсь Язар з Добросля зібрав шайку товаришів і на-

силує жінчин зовсім безкарно. Таке стало ся в Тірначі, Альовачі, Стреговачі, Раяновачі і др. селах. Деінде заводять арнавити панцину на своїх полях. Християни мусять їм робити даром. Рабунки суть на порядку деннім. В селі Колячині забрали арнавити в послідних 10 роках християнським жителям 213 волів, 120 коней, 600 овець і кіз, а 37 людей убили. Хлопців молодих ловлять арнавити і силою перетягають їх на могометанізм. А кілька фактів незвісних!? »Polit. Correspondenz« подаючи ті і другі факти питає: І з тими розбишаками має християнська Европа заключати мир? Не мира треба, а треба покінчити вже раз з порядками турецькими в Европі.

Сербія збрить ся о стілько, що скупщина приняла через аклямацію внесенє міністра війни на побільшенє збройних сил. Внесено також інтерпеляцію в справі розбишацтв арнавтів в Старій Сербії.

Новинки.

— **Похорони бл. п. Теофіля Барановського** відбули ся дня 20 с. м. Похоронний віз украшено вінцями від жени і дітей, від родини Еліясевиців, від редакції Руслана, від Рускої Бесіди і бюрових товаришів покійника. За домовиною поступала вдова з шестернею дітей-недолітків, з котрих наймолодше несено на руках, відтак родина, знакомі і приятелі покійника. Похоронний похід провадив Впр. митрат о. Туркевич при участі сов. о. о. Гузара, Сьвітенького, Темницького і о. Яримовича. По дорозі на кладовище відчитано чотири евангелії а хор пшомців духовної семінарії співав жалібні пісні. Коли похід наспів на кладовище і опинив ся над отвертою могилою, відправив Впр. о. Туркевич похоронний обряд, а коли рознесли ся трюаючі звуки »Вічна пам'ять«, заблисли не в однім оці слюзи на вид дрібних діток-сиріток, що з матеріювдовою в останнє прощали свого батька і мужа і на спомин того, що з посеред рускої громади народовців убив тихий але щирий труженник чистого а нехитного характеру, що міг би був ще вивести своїх дітей в люди та служити ще рускій громаді в народній праці.

— **Поминальне Богослуженє** за упокій душі Теофіля Барановського, б. інженера виділу краевого і б. одвічального редактора, »Руслана«, відбуде ся в п'ятницю дня 23. липня о 9-ій годині рано в церкві сс. Василянко у Львові.

— **Пок. Теофіль Барановський** був один з 9 членів-основателів товариства ім. Шевченка, що підписали перший его статут в році 1873 і протягом довшого часу засідав щорічно у виділї сегого товариства яко знавець технічних справ. З тих перших 9 членів-основателів остав ще в живих один проф. Романчук, всі інші вже вмерли. Покійник живо інтересував ся народними справами рускими а навіть в останніх днях свого життя розвідував ся о всім подрібно, позаяк задля тяжкої недуги лікарі не радили ему нічого читати. Особливо розпитував ся про справи Славянського християнсько-народного Союзу і становище в нїм руских послів і солідаризував ся зовсім з реальним напрямом в політиці та заохочував до витривалости мимозлобних нападів з всіх усяюдів і нераз поминав: »Не даймо ся!« Покійник був також рішучим противником поганої спілки Русинів-народовців з москвофілами і вважав ту спілку велим шкідною не тільки для партії народовців, але й для руского народу.

— **Ювілей поступовця** обходив перед кількома днями Петербург. Славний публіцист і учений, правительський радник Михайло Матвеевич Стасюлевич, видавець славного петербурского місячника *Вестник Европы*, через 50 літ покладав знамениті заслуги для Росії, ширячи поступ і просвітлу. Стасюлевича можна уважати головою всіх російських елементів поступових т. зв. западників. Вже на посаді професора історії університеті петербурском здобув він собі славу відважного борця за поступ і волю. Его світлі історичні виклади відіграли в історії розвою петербурскої академічної молодіжї таку саму роль, як рівнож історичні виклади славного московського професора Грановського, що витворив гуманістичну школу в Росії. Головним твором Стасюлевича є »История вѣков средних« друкована в кількох виданнях. В часі студентських рухів в р. 1861 опустив разом з Кавеліном, Пипіном і Спасовичем університет, бо не міг рівно як і студенти згодити ся на нові університетські порядки, правительством заведені. Учив

історії помершого наслідника престоло Миколая Александровича і оснував в р. 1866 місячник *Вестник Европы*, що від тридцяти літ ознайомлює Росію з западною цивілізацією. По замордованю Александра II. оснував дневник *„Порядок“*, в котрім радив надати конституцію царській державі, щоби забезпечити її перед бурливими потрясеннями. Від сего часу посвятив ся цілковито публіцистиці і народній просвітї, видаючи твори трівкі і правдивої вартости. Навіть консервативні дневники славлять заслуги Стасюлевича около російської просвітї.

— **В що переводять ся наші галицькі »обєдінителі« в Росії.** Англійський »Daily-Mail« подає таку характеристичну допис з Петербурга: Перестав тут виходити загально читаний дневник *„Русь“*, видаваний через Гайдебурова. З початку думали, що се стало ся з фінансових причин, але показало ся небавом, що *Русь* упала через співробітника Драгомірецького, що підписував ся яко відвічальний редактор. Отже той Драгомірецький, родом Галичанин, був простим шпигуном поліційним, котрий втиснув ся лише по то до *Руси*, щоби в легкій спосіб можна доносити поліції о випадках і змаганнях в публіцистичних кругах. Діставав за се около 10.000 зр. річно. Довідав ся о тим Гайдебуров і сейчас нагнав від себе Драгомірецького. Тоді Соловєв, начальник центральної цензури дав Гайдебурови до розуміння, що если шпигуна задержити, то буде користувати ся вглядною свободою друку, в противнім разі вічні цензурні заклази приведуть его дневник до руїни. Гайдебуров волів зависити видавництво, як працювати на спілку з шпигуном.

— **Кс. Стояловський** бавить тепер у Франції і пише для Риму пропам'ятне письмо, що обійме 160 друкованих сторін. »Що в Римі буду — пише він в »Więści Polskim« — то річ певна, але коли, то Бог знає«.

— **»Християнський Союз«** (Związek chrześcijański). Під таким заголовком почала виходити в Станіславові польсько-руська газета (тижневник), ведена в дусі противождидівським. Ціль газети, вияснена у вступній статі, заключає ся в словах: »Вирвати нашу суспільність з жидівської залежності і впливу; з'єдинити і з'організувати її до оборони загроженої її екзистенції!« На чолі новинок стоїть зазив: »не купуйте у жидів!«

— **На поєдинок** вивзав архикнязя молодий поручник уланів барон Бр. Справа зайшла в часі військових вправ під Перемишлем, де архикнязь Леопольд-Фердинанд служить при піхотнім полку в ранзі майора. Як звісно, то кавалеристи уважають себе чимсь лучшим від піхоти. Той самої гадки був і барон Бр. і коли переходив плочою, на котрій вправляв ся батальон під командою архикнязя, поздоровив офіцерів від піхоти з легковажанием. То подразнило архикнязя, котрий сейчас же дігнав кавалериста і звернув его увагу на нетактовне поведєнє. Задривий барон відповів з погордою, а тоді архикнязь зажадав, щоби він себе назвав по імені, але тут же барон-кавалерист, не знаючи, з ким має діло, запитав і незвісного ему майора о імя, бажаючи очевидно звести цілу подію на дорогу личної обиди, котра може бути заспоєна лише кровю. Архикнязь не отягав ся з відповідію, назвав себе. Tableau!

— **Жнива.** На Угорщині вижато жито і в части пшеницю, ячмінь лише подекуди. Слота перебиває збірку. В Німеччині надіють ся добрих зборів, але видатність ще не звісна. У Франції почали ся жнива доперва на півночі і північним заході. Надії добрі. В Росії спалила в деяких околицях посуха озиму пшеницю. Яра пшениця лучша, жито мірне. В Румунії невродило по причині дуже слітної весни. Лише яра пшениця буде несогірша. В Аргентині (полудн. Америкі) саранча натворила багато шкоди. В Австралії посуха пошкодила дуже всякому збіжжю. Ціна збіжжя буде залежати від того, о скільки недобір в збіжжю російським, угорським і в загалі наддунайським годна покрити Америка. Накопи в Америці жнива хибнуть, то ціна збіжжя в Европі піднесе ся. На віденським торзі нотовано в минувм тиждні: пшеницю на осінь 8-68—9-13; жито на осінь 7-02—7-35; овес на осінь 5-85—6; кукурудзу на жовтень 4-49—4-72; ріпак на вересень 12-50—13-05 злр.

— **Родинна драма.** В Міхові, в Конгресівці зайшов кровавий і рідко коли нотований випадок. Один молодий жид з сфери промисловців застрілив жінку, що з нею перед трема місяцями взяв шлюб і 4.000 рублів. Причиною сего страшного кроку була суперечка, яка зайшла між молодим жидом а вітцем жінки, в наслідок чого скочив він до другої комнати, хопив револьвер, двома вистрілами положив трупом жінку і прострілив шапку на голову її вітця.

— **Снятинська рада повітова** уконституувала ся в сей спосіб, що маршалком вибрано дідица

Стефана Мойсу, а заступником дра Ник. Кшиштофовича.

— **Бойкот урядників.** З славного Хебу доносять телеграфічно, що реставратор гостинниці вимовив на днях старості хебському і его урядникам абонамент на обіди. Рівночасно виповіли також деякі властители камяниць помешканє кільком урядникам поліційним.

— **Процес проти Бойчева** і его товаришів префекта поліції Новіліча і жандарма Василєва о замордованє любовниці Бойчева, Анни Сімон, співачки, розпочне ся в Софії в найближшій часі. Акт обжалованя готовий. Всі три обжаловані о безпосередню чинну участь в убійстві, а прокуратор вносить для них кару смерти. Бойчев вправді заперечує всему і подає, що він критичного дня находив ся в палаті кн. Фердинанда і був при обіді двірським, але товариші его зізнали, що Бойчев був на місці убійства і враз з жандармом Василєвом кинув Сімонову в Маріцу. Василєв каже притім, що Бойчев перед удущенєм Анни відкликував ся на розказ кн. Фердинанда, а за поміч в убійстві виставив ему тратку на 3.000 франків яко винагороду. Вийшло також на яву письмо Бойчева до Новіліча, в котрім Бойчев учить свого товариша, що він має подати до дневників, як би случайно праса заговорила про сю пригоду. До розправи покликано 46 свідків. Дитина Анни ховала ся доси у Болгарки Іванової, хоть їй ніхто не платив за удержанє. Однакож на днях австро-угорський консуль відослав дитину до Пешту, під опіку сестер милосердя.

— **Марко Твен**, американський писатель, запротестував против складки, зарядженої для него через редакцію »New York Herald«-а. Твен говорить: »Чесний чоловік не може приминати милостині, як довго може ще працювати«.

— **Поганий злочин** сповнено в Лютчи, в рашівським. Братя Януші, що сиділи разом на спадковім господарстві, посварили ся о покіє трави, а потім побили ся. На послід молодший, ще неповнолітній убив старшого, котрий полишив вдову з немовлятем. Убийник ув'язнений; арештовано також его матір, що мала під'юджувати до злочину.

— **Зрослі з собою близнята.** Сими днями одна селянка привезла до лікаря в Курську близнята, двоє дівчат, зрослі в крижах. Невіста та питала ся лікаря, чи би не удало ся за помічю операції дівчата розлучити. Мають ся они дуже добре, є здорові і добре живлені. Лікар оріє, що операція є неможлива.

— **Населєне Греції**, що так бундючилась в війні з Турками, виносить після послідного спису з 1896 року 2,433. 806 жителів, іменно 1,366.816 мужчин і 1,166.930 жінчин. Атини самі мають 111.486 душ.

— **Важне відкритє** зробили Англіїці в Єгипті: віднайшли старинний папірус з грецьким текстом, обнимаючим виклад науки Христа. Папірус походить певно з II або III віку нашої ери. Найбільші англійські учені слідять тепер текст, що в перекладі має бути розповсюднений в міліонах примірників.

Вісти з Епархії Львівської.

Митроп. Ординарият наділив стипендією ім. св. Георгія 100 зр. річно Вас. Дорожинського слухателя прав на університеті у Львові. — О. Епифаний Роздольський одержав канон. інституцію на Соколів. В пропозицію прийняті: на Руду дек. стрийського оо. 1. Ем. Левицький, 2. Петро Чекалюк, 3. Петро Яцишин, 4. Макс. Артимович, 5. Вол. Сабат, 6. Конст. Петрушевич і Алекс. Джулинський; — на Мозолівку: 1. Ник. Янович, 2. Вол. Богачевський, 3. Вас. Томович, 4. Конст. Конертинський. — Презенту на парохію Должанка дістав о. Дамян Лопатинський, катихит виділової женьської школи у Львові. — О. Григ. Дяків, сотрудник з Городка, дістав завідателство в Ровні. — Консисторія дозволила о. Ник. Винницькому, сотрудникам з Галича, приступити до парох. испиту конкурсного в найближшій терміні. — О. Филип Свергун, новопоєст. пресвітер, дістав прив. сотрудничество в Денисові. — Консисторія вставилась до президії. намістництва о згоду на канон. інституцію оо. Євг. Шухевича на парохію св. Петра і Павла у Львові і Даміяна Лопатинського на Должанку. — О. Ів. Глодзінський візваний на вересень до кан. інст. на Руду дек. буського. — Правительство асигнувало плату з реліг. фонда для приватного сотрудника в Соснові на один рік.

Переписка Редакції і Адміністрації.

Вп. п. Л. у В. Дві статії дістали, подамо в тих днях. Спасибі! Просимо й депо иньшого.

Веснянки

прищипки, утробяні плями вигубляє успішно в дуже короткім часі, від давна випробований

Crème Iris

161 14-? Д-ра Whytt'a

Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр.

Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в антиці

Житм. Рукера

під »Срібним орлом« у Львові.

